

Český zápas

Týdeník Církve československé husitské

Ročník 86 * číslo 11 * 12. března 2006 * Cena 6 Kč

Téma týdne
Mezinárodní den
za odstranění
všech forem
rasové
diskriminace

40 LET MEZINÁRODNÍHO DNE ZA ODSTRANĚNÍ RASOVÉ DISKRIMINACE

V roce 1966 vydala Organizace spojených národů prohlášení o vyloučení jakýchkoliv forem rasové diskriminace ze života lidstva, které schválilo 106 členských států. VI. řádný sněm Církve československé husitské odmítl v r. 1981 v Základech etické orientace jakoukoliv diskriminaci člověka a vyjádřil solidaritu s člověkem bez rozdílu ideologie a společenského nebo rasového zařazení. Rovněž v rámci probíhajícího VIII. sněmu je připravováno prohlášení věnující se rasismu na základě přijetí všech – bez ohledu na pohlaví, pokrevní pouto, barvu pleti, náboženské vyznání, národnost či sociální postavení – jako svých bližních. Připomeňte 40. výročí Mezinárodního dne za odstranění rasové diskriminace, jež připadá na 21. března, i ve svých náboženských obcích!

Slovo biskupy

Je zahanbující se ještě ve 21. století zabývat zdůrazňováním rovnocennosti a rovnoprávnosti všech lidí bez rozdílu barvy pleti, národnosti či pohlaví.

Bůh stvořil člověka k obrazu svému jako muže a ženu do jedné lidské rodiny. Různosti rasy, národa či pohlaví k sobě nestojí hierarchicky ani konkurenčně. Jsou nám darovány ke spolupráci a vzájemnému obohacování. Zrychlující se "prolínání světů", postupování se ras, kultur i civilizací důrazně vyjevuje jejich vzájemnou propojenost. Odstranit diskriminaci rasovou a národnostní tedy znamená odstraňovat diskriminace náboženské, ekonomické, sociální stejně jako diskriminace pohlaví. To vyžaduje znalost a porozumění hodnotám těch druhých a vzájemný respekt a úctu k nim. Postoje povýšenosti jedněch nad druhými jsou stejně nebezpečné jako postoje ubliživosti. Oba postoje jsou zneužívány radikálními skupinami napříč multikulturní společnosti.

Každá diskriminace a segregace od sebe lidí vzdaluje až k neznalosti a nepochopení, jejichž důsledkem je nesnášenlivost, strach, postupná frust-

race a násilí. Násilí jako způsob řešení problémů nelze nikdy přijmout ani mu ustupovat.

Trvalý a otevřený dialog lásky a smíření (H. G. Gadamer) není prostoduchým, naivním řešením. Je to jediná cesta k pochopení se navzájem. Kde je pochopení, ubývá problémů, nalézá se řešení a otevírá se prostor naděje.

Pod Božím nebem sdílíme jako jedna lidská rodina jeden svět. Nepřeme se o to, kdo máme pravdu, ale sjednotíme se v lásce. Ta výzva Jana XXIII. se týká nejen rasových a národnostních problémů, ale všech lidí dobré vůle napříč multikulturním globálním světem.

Jana Šilerová

Rasismus stále v nás?

V Základech sociálně etické orientace se připojuje Církve československá husitská "ke snahám o zabezpečení nedělitelnosti lidských práv ve smyslu Deklarace a všech přijatých usnesení OSN o lidských právech". (kapitola Palčivé světové úkoly a sociálně etická odpovědnost dneška §12.3) Ano, otázka rasismu je otázkou lidských práv. Ostatně jsme toho svědky dnes a denně. Reportáže o

VELIKÁ RADOST V ČESKÉ LÍPĚ

Velikou radost přinesla českolipské náboženské obci sobota 18. února. Na třicet jejich členů se sešlo v modlitebně, aby se stali svědky nevšední události. Farář Ivo Šimůnek tu křtem přijal do církevního společenství sestru Kateřinu Hrtánkovou a její tři děti. Znamenají vítaný přírůstek pro obec s vysokým věkovým průměrem.

Snad zažehnutý plamen v duši, symbolizovaný hořící svíčkou v rukou novokřtěnců, bude je stále provázet na jejich cestě za Kristem. Poděkování za získání nových duší patří pastoračním asistentům, manželům Náhodovým, kteří na svá bedra vzali i kmotrovskou funkci.

Miroslav Kubát, předseda rady starších

diskriminaci při přijímání do zaměstnání, o restauracích "pro bílé", to je jen zlomek obrazu našich předsudků, jimiž je velká část společnosti prosycena. Jistě, většina požadavků Deklarace OSN, která předcházela vyhlášení Mezinárodního dne proti rasismu, je z větší části naplňována (rovnoprávnost u státních orgánů,

politická práva, právo na vlastnictví, dědictví, svobodu vyznání, sdružování, práva na lékařskou a sociální péči, na vzdělání, na ochranu před nezaměstnaností, na mzdu apod.), ale pohlédme do svého nitra, rozvíňme diskusi při biblické hodině a ptejme se, jak bychom přijali, kdyby naše dcera, syn, vnuk, vnučka, přivedli partnera jiné rasy? Jakou důvěru bychom měli k ošetřujícímu lékaři jiné rasy? Svěřili bychom své dítě do péče vedoucího dětského kroužku, je-li jiné rasy? Klademe-li si takové otázky, odpovídáme tak zároveň na otázku, jsme-li zastánci (ať již skrytí či otevření) rasistických ideologií, které stojí na hodnocení kvality ras ať již na základě biologických, kulturních, sociálních či náboženských předpokladů.

Otázka, která je v současnosti živě diskutována v různých vědeckých disciplínách, zní: lze vlastně lidskou společnost rozdělit na rasové skupiny? Vědci, jak uvádějí Britské listy ze září loňského roku, poukazují na to, že existuje množství biologických rozdílů mezi lidmi, které nemají nic společného s rasou (například krevní skupina). Posléze zdůrazňují, že genetické rozdíly mezi příslušníky téže rasy jsou často větší než průměrné genetické rozdíly mezi rasami. Někteří vědci, jak dále Britské listy uvádějí, argumentují, že v rámci "raso-

vých" skupin existuje větší genetická rozrůzněnost než mimo "rasové" skupiny, a proto dělení lidí na "rasy" nemá taxonomickou hodnotu. Pro historiky, antropology a sociální vědce je rozdělení lidstva na lidské rasy pouhou sociální konstrukcí. Existuje však i skupina vědců, která zastává opačný názor. Dodejme, že v každodenní řeči námi užívaný termín rasa charakterizuje většinou populaci, a proto je lépe hovořit spíše o etnických skupinách.

Otázky, které jsme si položili, se nicméně nemění, ať již užíváme termínu rasa nebo etnikum. Problémem totiž je, je-li "jinakost" vyhlášena za méněcennost" (M. Salajka, Rasy a rasismus ve světě). "Jinakost" není ovlivněna úroveň (duševní, kulturní...) toho kterého etnika. Jak dále píše prof. Salajka: „Intelektuální a mravní život jednotlivce je ovlivnitelný bez ohledu na příslušnost k rase, a to jak vytvářením společenského i biologického prostředí, tak výchovou.“

Vědci se víceméně shodují na tom, že lidstvo pochází z jednoho druhu Homo sapiens. Ve zprávách o stvoření světa a člověka, jak jsou nám dochovány ve Starém zákoně, je tato myšlenka rovněž zakotvena. Je stvořen člověk, jako muž a žena. O dalším rozdělení se ze zpráv nedočteme. To, co je podstatné, je totiž určení člově-

Dokončení na str. 4

APOŠTOLÁT A AUTORITA NAD CÍRKVÍ

V diskusi o svátosti svěcení kněžstva v naší církvi se debata stále točí kolem přijetí či odmítnutí tzv. apoštolské sukcese. Protože řada čtenářů ČZ dost

dobře nechápe, proč je toto téma pro některé duchovní tak důležité, požádali jsme o vysvětlení bývalého děkana HF prof. Milana Salajku.

* Máte pocit, že Církve československá husitská v některých otázkách dosud nedostatečně vyjádřila svou věroučnou pozici?

Osobně nemám. Je však možné, že takové mínění mají někteří mezi námi. Aby je naše prostředí chápalo, bylo by vhodné od nich nejprve slyšet, co kladného bez problémů přijímají za své z osobitého zaměření této církve (jak se zračí v jejím duchovním životě a jak se vyjádřilo ve sněmovních usneseních i v díle tří generací teologických pracovníků).

* Znovu se ozývají především hlasy nabízející obnovení rozhovoru o tzv. apoštolské posloupnosti. Nechtěl byste se k nim jako někdejší

fakultní učitel a pilný publicista vyjádřit?

Upřímně řečeno ani moc nechtěl. Není to můj polemický problém; a mám zato, že jsem své stanovisko k němu v potřebné míře vyjádřil ve svých učebnicích a časopiseckých statích.

* Možná však, že se mezi námi tak moc nečte; také se přece zapomíná a mění se i duchovní atmosféra doby. Proto: Nebylo by v dané chvíli potřebné a užitečné vymezit pro tuto konkrétní diskusi určitý věcný rámec?

To případně ano.

* Takže na co se při ní soustředit a co z ní vyloučit?

V prvé řadě by na základě dosavadních zkušeností bylo dobré připomenout, že určité hlasy mezi námi směřují k danému tématu neobecně, jako k problému závazného apoštolátu křesťanské církve, nýbrž mají na mysli něco specifického. Jde jim převážně o "apoštolskou posloupnost" jako o institut, který má svůj původ, svůj tvar i své pevné místo ve dvou klasických církevních proudech – pravoslavném a římskokatolickém.

Pak je nutné vědět a se všemi důsledky uzнат, že apoštolská posloupnost tohoto typu se předává jen biskupům, a to na doživotí. Uděluje ji a stvrzuje ji církev, nikoli snad jednotlivý biskup

Dokončení na str. 3

Jsme spolupracovníky nebo konzumenty Boží lásky?

Boží dílo spásy se od počátku vztahuje ke všem lidem. Každý člověk je zahrnut do zájmového kruhu Boží lásky. Nabízí se otázka, jak Bůh tuto záchrannou akci uskutečňuje?

Nepominutelným činitelem v tomto Božím díle je člověk svolávaný Bohem do shromáždění zvaného církev Boží. Tvoří ji ti, kdo byli Bohem nalezeni a osloveni a odpověděli v tomto setkání ano. Toto svolávání má svůj začátek u Abrahama, kterého proto titulujeme praotcem víry. Od něho se odvíjí souvislá řada těch, kdo v Bohu a Bohu uvěřili až do naší současnosti. Od Abrahama se odvíjí řada těch, kterým nejsou bližní lhostejní a cizí, naopak chovají k nim solidaritu a zakoušejí odpovědnost za jejich život. Skrze jejich svědectví a službu víry jsme i my byli přivedeni do církve Boží. Tento úkol člověka je v Božím díle spásy nezastupitelný. Je tomu tak proto, aby nabídka spásy od Boha byla lidem srozumitelná. V tomto díle a v této službě nekonáme jen my sami o sobě. Je v něm při práci sám Bůh v Duchu svatém.

Pro tuto skutečnost lze konstatovat, že "bojové" zajištění z Boží strany je tu jisté. Rizikovým faktorem je člověk, my, údy těla Kristova ve světě, každý sám spoléhající na sebe sama, svoje schopnosti a svůj výkon. Mnoho podob tohoto rizika lze shrnout do dvou slov: nedostatek lásky. V historii Božího lidu jsou notoricky známé dva příklady. Ve Starém zákoně prorok Jonáš a v Novém zákoně starší syn v podobnosti o marnotratném synu. Málo známý a přitom k naší současnosti aktuálně promlouvající příklad nedostatku bliženecké lásky nabízí 5. kapitola starozákonní knihy Soudců v Debóřině vítězných písní. Jen šest, tedy polovina kmenů Izraele podstoupila společný boj v ohrožení ze strany Kenaanců. Ostatních šest kmenů Izraele, které se v tu historickou chvíli necítily být ohroženy, zůstalo stranou, nepřišly svým bratrům na pomoc v nouzi. Hleděly si svého. Cítily se být jistými, proč by se staraly o něco co je v tu chvíli nepáležilo.

Apoštol Pavel v 1. listu do Korintu uvádí pozoruhodnou myšlenku: „Ten, kdo si myslí, že stojí, ať si dá pozor, aby nepadl.“ Ona shrnuje poselství všech zde zmíněných příkladů, které ukazují obsah rizikového faktoru ohrožení Božího díla spásy ze strany člověka. Lhostejnost a lenost jsou dcery sobectví, které je popřením lásky. To všechno je zdrojem otázek určených každému z nás, podle množství obdarování svěřených nám ke službě a budování těla Kristova, nástroje Božího díla spásy v tomto světě.

Jan Hálek

Z kazatelského plánu

2. NEDĚLE POSTNÍ

I utrpením následovat Pána

Jistě umíme odříkat poslušně jako dobří žáčci, že Hospodin řídí tento svět moudře a že se máme podřídit jeho vůli i tehdy, kdy jeho záměry a činy nechápeme. Vzpor tomu se bouříme, postihneme-li přímo nás něco, co se nám nelíbí. Nejbližší učedníci Páně toužili, aby Bůh prostřednictvím Mesiáše zasáhl ve prospěch jejich národa. On však chce spasit všechny národy, i ty nenáviděné Římany.

Spása nezáleží ve vojenském vítězství a v obnově slávy Davidova království. Mesiáš bude obětován, aby už potom nikdy nebylo třeba přinášet Bohu krvavé oběti za očistění od hříchu. Učedníci to nechápou a nelíbí se jim to.

Netváříme se i my mnohdy tak, jako bychom byli moudřejší než Všemohoucí? Nechtěli bychom řídit věci lépe než on, předpisovat Bohu, co má nebo nemá dělat? Je naše víra v Ježíše Krista tak opravdová a silná, abychom ochotně následovali svého Pána bez výhrad kamkoli?

Vstup: Gn 17,1-8

Tužby:

1. Za dar pravé moudrosti shůry, abychom lépe rozuměli Božím záměrům a poslušně je pomáhali uskutečňovat...

2. Abychom lépe chápali a přijímali Ježíše Krista a nelekali se obtížné cesty za ním...

Epištola: Ř 4,13-25

Evangelium: Mk 8,31-38

K obětování: Pě 21, 2-3 (nebo L 14,27)

Závěrečné čtení: Ž 22,24-32

Modlitba:

Děkujeme, láskyplný Otče, za obět, kterou tvůj nejmilejší Syn přinesl pro naši spásu. Prosíme, učiň pro nás tento čas požehnanou duchovní přípravou na křesťanské prožití Velikonoc. Kéž pochopíme zvěst evangelia jako výzvu, že máme přijmout Ježíše Krista za výhradního Pána svých životů! Dej nám statečnou odvahu následovat ho i sebetěžšími cestami, abychom v jeho stopách došli nakonec k věčnému životu u tebe.

Vhodné písně: 48, 174, 106

K VÝROČÍ NAROZENÍ DR. KARLA FARSKÉHO

Pokračování z č. 10

Doktorský diplom ponechal Karel uschovaný v pouzdře, jak jej obdržel, nikdy si ho nevyvěsil. Nějak zvláště si tedy na něm nezakládal. Pokud jde o rigorosa, složil je Karel, jak mám tušení, s vyznamenáním, až myslím na jedno. Po tomto rigorosu si mně stěžoval, že se konalo při poledni za velikého vedra a to že bylo příčinou, že neodpověděl na kterousi otázku tak, jak by si byl zkoušející přál. Do roku 1909 klade dr. Fr. Kovář vznik Karlova spisku Stvoření, a zdá se, že právem. Důkaz však pro to nemám, neboť Karel o svých pracích většinou nemluvil, spíše se s nimi tajil.

Pokud se týká společenských poměrů v semináři, vypravoval Karel ze svého tamního pobytu jako adjunkt nejednu veselou historiku od "panského" stolu, při němž sedali adjunkti. Karel tu býval iniciátorem různých šprýmů. Zvláště dlouho se jednou vlekla historie s jedním knězem-světoběžníkem z Německa, který se usadil na nějakou dobu v semináři, pak v Emauzích. Byl

to starší pán, při svém těkavém životě v lecčems dost podivínských způsobů a byl v semináři na delší dobu neprávě vítaným hostem. Vydával nebo zamýšlel vydávat vědeckou revue a šlo o to, aby byl animován – ovšem bez vědomí redaktora - jeden mladý německý učenec (rovněž kněz), aby napsal do oné revue vědecké pojednání. Záležitost jménem onoho starého redaktora, ovšem bez jeho vědomí, avšak za souhlasu a živé účasti ostatních spolustolovníků obou národností, s mladým učencem, takto dobrým přítelem a bývalým kolegou všech zúčastněných (až ovšem na cizího pána), projednával písemně (poste restante) Karel, a dopisy, jimiž velikým písmem a třaslavou rukou mladého učenice k napsání článku vybízel, i odpovědi tohoto byly vděčným tématem u stolu. Když věc praskla, byla z ní málem mrzutost, neboť mladý učenec se cítil uražen, ale dopadlo vše dobře. Snad i ono na tuto zlomyslnou objednávku napsané vědecké pojednání nebylo napsáno

nadarmo. Nakonec se také ukázalo, že cizí starý pán měl vypsanou ruku, písmo drobné, takřka ženské a pevné, takže Karlovy listy a dopisy s třaslavými klikyháky vypadaly tím směšněji. Myslím, že jeden dopis v Karlově pozůstalosti, psaný drobným písmem, pochází právě od exotického starého pána (který neznal ani Karlova správného jména, zrovna jako Karel do té doby neznal jeho rukopisu), a že ten dopis týká se právě oné věci; obsahuje jakýsi generální pardon. Po různých rozkladech je v něm tato střízlivá věta na usmířenou (německy): Měl-li byste tudíž, milý pane doktore, jednou zase chuť, abyste mým kolegům a mně připravil veselou hodinku, tedy volte, prosím, ten způsob, že byste mně poslal několik lahví dobrého vína a krabičku jemných doutníků. Pozvání kolegů obstarám pak sám. K. M. Karel tedy nikde "nezarmoutil" – to byl také jeden základní rys jeho povahy.

JUDr. Josef Farský
(pokračování příště)

Nad Písmem

CO POVÍME SVÝM DĚTEM?

V židovských rodinách panuje pěkný velikonoční zvyk. Při sváteční večeři se nejmladší syn vyptává na vysvobození Božího lidu z egyptského otroctví a otec mu odpovídá. Je to každoročně obnovované svědectví o spásě od Boha. Tento zvyk umožňuje člověku, aby jeho víra nezůstala němá.

Kdybychom měli svým křesťanským ratolestem stručně odpovědět, co je Boží spása pro nás, co bychom řekli? V Písmu se mluví o Božím osvobození a záchraně v mnoha příbězích a rovinách. Vysvobození z Egypta, připomínané o Velikonocích, a příběh čtyřicetiletého putování do země zaslíbené vychází z pradávného Božího slibu, daného už Abrahamovi. Tehdy k Abrahamovi zazněl Boží hlas: Chod' stále přede mnou, buď bezúhonný - rozmnožím tě, dám ti zemi. Pro člověka je zpravidla důležitá otázka: Jak se to stane? Bezdětný, vykořeněný stařec Abram navzdory své zchátralosti uvěřil Božímu zaslíbení (dám ti dědice, množství potomků – hlučící dav).

Toto je počátek Božího lidu. A toto je i počátek jediné "spravedlnosti", kterou může mít člověk před Bohem: už u Abrahama vidíme, že víra je vztah důvěry, spolehnutí, očekávání. To je základ smlouvy. Zákon, příkazy, zákazy, pravidla, to všechno přichází až později a nikdy to není schopno v Božím pohledu nahradit či dokonce naplnit to základní: vztah důvěry mezi člověkem a Bohem.

Vnějšími znaky smlouvy mezi Abramem (Abrahamem, jak jej přejmenoval Hospodin) a Bohem jsou oběť, obřizka (viditelné znamení na těle) a zaslíbení země potomkům. Bůh vyvedl Abrama z Kaldejského Uru, vyvedl svůj lid ze země egyptské, z babylonského zajetí... a směřoval jej vždy do jednoho místa, do země, kterou přislíbil.

Prastará smlouva, učiněná s praotcem Abrahamem, dostala konkrétní zákonnou podobu na Mojžíšových des-

kách. Už tenkrát a nesčetněkrát potom byla porušena, popřena, pošlapána ze strany lidí. Byla ovšem také znovu nalézána, znovu a znovu objevenována, věřící se k ní vraceli jako k jedině jistotě v dobách těžkých a nejistých, protože Bůh – ačkoli trestal – jí zůstával věrný.

Pak je tu čas smlouvy nové: Ta přichází s Ježíšem z Nazareta, obklopeným houfem učedníků, a ti jsou svědky toho, že kde je tento Ježíš, tam se dějí veliké věci. Nemocní, utištění, postižení, hladoví, zasažení smrtí, ti všichni se vracejí jeho působením k plnosti života. Naplnil se čas a království Boží se přiblížilo. Proto učedník Petr vyznává – „Ty jsi Mesiáš.“ Viděl moc Boží. Vzápětí nato slyší: „Syn člověka musí mnoho trpět... Kdo chce jít se mnou, zapřít sám sebe, vzeci svůj kříž a následuj mne.“ Cesta nové smlouvy není cestou moci, ale oběti. Přináší ji sám Boží Syn, ale žádá ji i od těch, kdo mu chtějí patřit.

I my máme smlouvu s Hospodinem. Jejimi znaky jsou křestní obmytí a stolování s Kristem. To, čemu říkáme svátost, je setkání s živoucím Pánem, který nás proměňuje.

Radujme se a vyznávejme nejen o Velikonocích: Máme smlouvu s Hospodinem. Zaslíbil nám Boží království, vzkříšení a věčný život. Nemáme na tom sebemenší zásluhu. Můžeme to vše přijmout jediné jako Abraham – vírou. Jenom tak můžeme patřit k Božímu lidu. Jenom v živém vztahu s Bohem, vztahu lásky, která současně naplňuje i překračuje zákon, jsme i my držiteli zaslíbení, Božími dětmi. Věříme, že pro nás (pro mne) zemřel a byl vzkříšen Kristus. Že nás vyvádí z otročení hříchu. Vyzývá nás k následování, k nesení vlastního kříže.

Můj kříž je můj úděl pro Krista. Často úděl posměchu, někdy úděl utrpení. Není mou věcí poměřovat svůj kříž s kříži ostatních, vybírat si. Mohu jej jen vzít a nést – anebo odmítnout. Tím

Marek 8,31–38

se ovšem vzdám i svého podílu na zaslíbení. Co povíme svým dětem? Ony nás vidí v nehlubším soukromí. Můžeme si být jisti, že jako učedníci poznali vzkříšeného Pána podle ran, poznají i naše děti, že naše vyznávání víry je natolik pravdivé, nakolik je podloženo přijetím údělu pro Krista. A nejen naše děti. I ostatním lidem může náš úděl věřícího člověka otevřít oči a oni se začnou ptát po smyslu kříže uprostřed "show" tohoto světa.

(-ine)

**Milosrdný Bože
Abrahamův, Izákův,
Jákovův, Mojžíšův,
Bože Kristův,
děkujeme,
že neopouštíš smlouvu
s námi nepatrnými,
že nás vždycky znovu
zachraňuješ
z moci zla i hříchu
a probouzíš pro život
plného lidství.
Dej nám, prosíme,
slova jasného svědectví
o tvé spásě.
Dej nám schopnost
poznávat tvé zásahy
do našeho života
a porozumět,
co je tvá vůle -
i když někdy stojí
proti našim představám
a přáním.
Dej nám víru statečnou,
vytrvalou, znovu a znovu
se obnovující
a pro tvé království
účinně pracující.
Prosíme, požehnej
našemu vyznávání
a svědectví.
Amen**

APOŠTOLÁT A AUTORITA NAD CÍRKVÍ

Dokončení ze str. 1
dalšímu biskupovi. O tom, komu bude udělena, rozhodují určité instance dané církve ve zvláštním řízení a samotný ten akt vykonává pověřené kolegium biskupů.

* Jakou funkci a jaký účinek má tento institut ve jmenovaných církvích?

Má dosah velmi závažný, jestliže tam platí eklesiologická zásada: Církev je tam, kde je biskup. Jde o pojetí církve, které zavrhl světová reformace. Jak názor zakladatelů ČČS, tak současné věroučné dokumenty ČČSH se zcela jednoznačně hlásí k pojetí církve jako Božího lidu pod svrchovaným vedením Pána Ježíše Krista. Tomu jsou podřízeny všechny instituty a instituce a jen taková je jejich autorita.

Jinou věcí mohla by ovšem být s tím spojitelná představa, že po takovém "udělení" se mění osobnost onoho kněžského kandidáta (kandidáta mj. dodrživšího celibátu, případně pocházejícího z mnišstva).

* Co myslíte tou druhou tezí?

Je nepochybné, že taková proměna je žádoucí a také možná. Ne všichni křesťané jsou ovšem přesvědčení, že se odehraje pouhým úkonem, mechanicky, nebo natrvalo, bez možného osobního kolísání. Dějinné i současné zkušenosti ukazují, že i takto zajišťovaná instalace může zrodit biskupa, který nebude zrovna vynikat duchovní a myšlenkovou hloubkou, případně mravní integritou.

* O své církvi ovšem víme, že při svém zrodu se ucházela o získání takové apoštolské posloupnosti.

Ano, a je doloženo, jak ta snaha probíhala i jak skončila. Církev československá si nakonec zachovala episkopální (biskupské) zřízení, ale jako instituci demokratickou, vycházející z volby církevních předáků, jež ordinuje na určité funkční období a svěruje jim určité povinnosti a pravomoci.

* Někteří naši teologové však naznačili, že určití biskupové (patriarchové) ČČS se potom o získání oné posloupnosti přece jen pokoušeli.

Nevím o tom, že by někdo v té věci přinesl přesvědčivý důkaz. Rozhodně není známo, že by na takové "předání" přistoupila některá domácí či zahraniční tradiční církev. Pokud by byl býval k tomu ochoten nějaký jednotlivec, šlo by o úkon podezřelý a z jejich hlediska neplatný. Nadto by šlo o zásah, který by zásadně otřásl Ústavou ČČS.

* Dobrá, však dnes se nikdo z našich biskupů nepyšní tím, že by na jeho hlavě spočívala apoštolská posloupnost toho druhu. Ani o nich neslyšíme, že by se toho nějak domáhali. Zato tento problém čas od času nastolují někteří naši duchovní.

To je pravda. Jenže nikdy a nikde nestála otázka tak, že by kněží mohli onen institut reklamovat pro sebe. Pohnutkou k podobným hlasům a tendencím může nanejvýš být otázka kněžského svěcení. Jde zřejmě o touhu, aby jim svátost kněžství "udělovali" "praví" biskupové, ne biskup volený, doprovázený kněžskými kolegy a představiteli členstva církve (údu těla Kristova).

* Jde možná o jistý stesk po "posvátné" autoritě. Je také pravděpodobné, že od toho očekávají svou osobní proměnu.

Snad. Pokud jde o tu autoritu, nelze přehlédnout, že souběžně s oním steskem se tito vyzývatelé v mnoha případech až demonstrativně vzpírají autoritě struktur a institucí své vlastní církve.

A pokud jde o to druhé, o očekávanou osobní proměnu, může jít o pouhou iluzi. Vložení "posvátnějších" rukou na hlavu kněžského svěcence sotva může mít mechanický vliv. Tj. věrným knězem a následovníkem Kristovým se v onom žádaném aktu sotva stane ten, kdo byl dosud ve víře nevyhraněný, ne dosti vzdělaný, případně mravně rozkolísaný, neukázněný a – s prominutím – málo pracovitý.

* Je opodstatněná představa, že "obyčejný" duchovní je vyňat z tzv. apoštolské posloupnosti?

Naprosto ne! Je existenčně povolán k tomu, aby se svou církví a se svou obcí byl v usilovném a trvalém následování Kristových apoštolů, jak nám o nich svědčí evangelia, Kniha apoštolských skutků a epištoly Nového zákona. Diskuse o tom a usilování o to měly by být přednostním tématem v životě Církve československé husitské.

* Někteří, jak se ukazuje, dávají do závislosti na svěcení, resp. na apoštolské posloupnosti i otázku svátosti večeře Páně. Jak se postavit k tomu v duchu Církve československé husitské?

I když se budeme snažit jim porozumět, neznamená to, že zapomeneme vnímat večeři Páně jako záležitost shromažďující se bohoslužebné obce. Stroze řečeno, v duchu ČČSH odvozuje tuto svátost od jejího evangelijního "ustanovení" Ježíšem. A další zpřítomňování Krista při ní neumíme podstatně spojovat s institutem svěcení, resp. posloupnosti v tom smyslu, že by jenom tak mohlo jít o Spasitelovu přítomnost "reálnou". Zeptáme se též mimo jiné, co se míní onou reálností. Co do významu toho slova půjde o "věčnost"; o věčnost jako přítomnost fyzickou (fyzikální), nebo přítomnost ve smyslu plné a sdělné duchovní síly a moci?

* Myslíte, že je naléhavou potřebou nějak zásadně revidovat učení naší církve?

Myslím, že pokud jsou zde tendence je aktuálně prezentovat, vykládat či "komentovat", pak může jít o snahu prospěšnou. Ovšem za podmínky, že nepůjde o zkumění, nedomyšlené a subjektivní, nebo jen provokující za-nášení cizích myšlenkových a spirituálních prvků do duchovního ústrojí ČČSH, nýbrž že zde bude patrná snaha o odpovědný, porozumivý dialog s tím, co v dané věci vyjadřují platné Základy víry ČČSH (v užitečné konfrontaci s Katechismem Medkovým).

(noe)

Němci opět pomohou

Sřecha Husova sboru v Rychnově nad Kněžnou byla z velké části opravena za peníze německých věřících. Potvrdila to Alena Naimanová, farářka Církve československé husitské v Rychnově nad Kněžnou, s tím, že takto pomohli věřící z jejich partnerského sboru saské evangelické církve ve Weissigu u Drážďan a toto partnerství trvá 2 roky. "90 % střechy je jejich, věnovali nám na její opravu 400 tisíc korun. Naše kontakty jsou osobní, pokračují na vztazích mezi lidmi, oni jezdí k nám - v Rychnově se jim líbí - a my zase k nim. Pomohou i teď - přijedou 26. března a budou s námi brigádničit. Potřebujeme vykopat kolem celého Husova sboru hluboký příkop pro uzemnění hromosvodu a oni se na tom chtějí podílet. Na závěr připravíme hezké posezení."

text a foto: PhDr. Josef Krám

Připomněli si dobrého člověka

Zcela zaplněná zimní modlitebna v Turnově si při nedělní bohoslužbě 5. února připomněla jednu z velkých sportovních tragédií druhé poloviny 60. let. Před 40 lety 7. února 1966 smetla lavina ve Vysokých Tatrách nadějněho reprezentanta Josefa Čihuly z Liberce. Byl to počátek mnohem bolestnějších ztrát v řadách českých špičkových lezců, které přišly později. Vše vyvrcholilo zkázou celé Expedice Peru 1970.

Venku za okny byl velký mráz, v turnovské modlitebně příjemné teplo. Za doprovodu mladé dvojice hudebníků přítomní zpívali a duchovní se střídali v předčítání z Bible. Liturgii sloužil domácí farář Oldřich Bezděčák, asistoval mu Aleš Jaluška, duchovní z nedaleké Lomnice nad Popelkou. Bývalý horolezec se tak často loučí s kamarády. Většinou dělá rozloučení přímo na symbolickém hřbitově ve skalním městě Českého ráje. Mráz však rozhodl jinak. Po obřadu se nám pak Aleš Jaluška světil: „Byla to běžná bohoslužba naší církve, při které jsme vzpomenuli památky Josky Čihuly, mého dávného přítele. Součástí bohoslužby je vždycky vzpomínka na zesnulé. Může to být někdo, kdo bezprostředně odešel z tohoto světa, nebo někdo, kdo už je delší dobu mimo nás. Musím se vám světit, že to byl jeden z mých učitelů. Byl o devět let starší než já. A vlastně to, co mě Joska na skále naučil, jsem nejvíce ocenil v době, kdy jsem po úrazu přišel ke kusu železa do kolena. Tenkrát to už vypadalo, že budu muset přestat s lezením, což se mi moc nechtělo. Tehdy se mi vybavilo, že bych mohl používat to, co mě Joska učil. Víc pracovat rukama. On měl takové rčení. Máš-li v rukou sílu vola, uchop skálu na sokola. To je způsob lezení s ručkováním v trhlínách a spárách. Ještě dodnes jsou jeho obtížné horolezecké cesty na žulových skalách Jizerských hor, třeba na Zvon, na Gorilu v Oldřichově v Hájích, slavné. Kdo je sólově čistě přežije, tak ví, že něco v horách umí. Joska jako pokrývač měl ohromnou sílu v konečcích prstů. Vzpomínám si ještě na další hlášku: Drž se, nebo ti země skočí do obličeje! To jsem začal plně využívat, když jsem zjistil, že už se na nohy nemohu moc spoléhat, že už to nebude tak slavné.“

„Josef Čihula byl z generace těch velkých lezců, jako byl Vilda Heckel, kterému vděčím za to, že jsem Josku potkal. Jako byl Arnošt Čermík, Valerián Karoušek, kluci Bortelovi, kteří všichni odešli na Huascaránu. Kdyby Joska neskončil tak, jak v Tatrách skončil, tak by určitě jel na Expedici Peru...“ dodal smutně lomnický farář Aleš Jaluška. Vzpomínkové bohoslužbě v turnovské modlitebně byla přítomna i dcera Josefa Čihuly Eliška Čihulová - Čenková.

(jim)

13. BŘEZEN – NÁRODNÍ DEN TRÉNOVÁNÍ PAMĚTI

Před rokem (14. 3. 2005) se v rámci celosvětové akce "Týden uvědomění si mozku" v naší republice konal 1. národní den trénování paměti. V celém světě se v onom dni a následujícím týdnem konalo na 243 akcí. Naše Česká společnost pro trénování paměti a mozkový jogging v něm zaujala výjimečnou pozici tím, že se zaměřila na seniorskou populaci a akce měla celonárodní charakter. V televizním týdeníku pro seniory Barvy života o akci tehdy promluvila její česká koordinátorka a předsedkyně ing. Dana Steinová. Také letos před Národním dnem ing. D. Steinová promluví na ČT v Barvách života a v "Dobré ráno" bude hostem přímo 13. března v živém vysílání ČT. V Rychnově nad Kněžnou se již v loňském a předloňském roce konalo několikrát trénování paměti pod vedením naší farářky Mgr. Aleny Naimanové, která je členkou zmíněné společnosti a trenérkou paměti. Uspořádala několik setkání v penzionu a v klubu seniorů. Letos spolu

s vedením rychnovské městské knihovny je organizátorkou 2. národního dne trénování paměti. Se zájemci se setká v pondělí 13. března v 18 h v čítárně knihovny.

Co lze od této akce očekávat? Krátkou přednášku na téma, jak se chová naše paměť a jak ji "zlepšovat", ja-

kým způsobem vytažovat z jejích šuplíčků vědomosti, jak vědomosti ukládat. Součástí akce je i praktická část: každý si sám pro sebe vyzkouší, že to s jeho pamětí není tak zlé, jak si myslí (vezměte si s sebou něco na psaní a kdo potřebuje, brýle).

(nai)

Omluva aneb těsně vedle

V čísle 9 jsem na první straně připravila článek o Kostarice, pro kterou shání náš velvyslanec sochu Mistra Jana Husa. Chyba se však vloudila - sochu Mistra Jana Husa nechtějí indiánští moravští bratři v Kostarice, ale v Nikaragui - tedy těsně vedle. Pro někoho bylo možná povídání o Kostarice zajímavé. V této souvislosti však postrádalo smysl. Aby nebyli ochuzeni o podklady, týkající se Nikaraguy, uvádím, aspoň několik dat.

Nikaragua má rozlohu: 129494 km² a zhruba 5,5 milionu obyvatel. Indiáni představují 5 % obyvatelstva, mo-

ravských bratří je 1,5 % a jsou to většinou právě Indiáni.

Od r. 1522 byla Nikaragua španělskou kolonií. V r. 1821 získala nezávislost, 1821 - 39 byla členem Střeodoamerické federace, od 1839 je nezávislá. V letech 1912 - 33 byla okupována USA. V letech 1936 - 79 zde vládla rodina Somoza. Od r. 1979 do r. 1990 tady byla občanská válka. Pěstuje se zde kukuřice, fazole, maniok, zelenina, tropické ovoce, káva, cukrová třtina, bavlna (namísto banánů). Je to jediné místo na světě, kde žijí sladkovodní žraloci.

(noe)

Do kostela sv. Ignáce na Karlově náměstí přijďte 19. března v 18.30 h na premiéru dramatisace výňatků z novely Romana Brandstettera Proti své vůli (příběh Jonáše, syna Amittajova) v překladu Emila J. Havlíčka. Účinkují: Radovan Lukavský - Hospodin František Sychra - Jonáš Marie Stříteská - vypravěč Varhanní improvizace J. Blabla Uvádí P. Josef Čunek, vstupné dobrovolné

40 LET MEZINÁRODNÍHO DNE...

Dokončení ze str. 1
ka, jehož úkolem i cílem je být obrazem Božím (1M 1,27). K naplnění tohoto úkolu seslal Bůh svého jediného Syna, Ježíše Krista, kterého jsme skrze víru přijali jako svého Pána. Jak čteme z hymnu Filipským, „Bůh ho vyvyšil nade vše a dal mu jméno nad každé jméno, aby se před jménem Ježíšovým sklonilo každé koleno - na nebi, na zemi i pod zemí - a k slávě Boha Otce každý jazyk aby vyznával: Ježíš Kristus je Pán.“ (F 2,9-11) Ježíšovo jméno je Spasitel. V něm přichází spása pro všechny bez rozdílu. V něm přichází také boření hradeb, které přetrvávají mezi lidmi, „v něm je náš mír, on dvojnásobně spojil v jedno, když zbořil zeď, která rozděluje a působí svár.“ (Ef 2,14) Kéž tedy dokážeme v Kristu a podle Krista přijímat své bližní, ať již jsou odkudkoli, bez předsudků, v lásce a ne v netečnosti, obavě či nenávisti. Využijme čas 40. výročí Mezinárodního dne za odstranění rasové diskriminace k zastavení se nad tímto tématem při biblické hodině, ale i při nedělních bohoslužbách (19. března),

seznamme s tématem i děti a mládež, třeba zapojením se do výtvarné dětské soutěže Žijeme všichni na jedné zemi, staňme se v našich náboženských obcích Kristovými služebníky a „bořme zdi, které rozdělují a působí svár“, třeba tím, že uspořádáme setkání s etnickými menšinami nebo koncert etnické hudby, jako krok k dialogu, vzájemné úctě a lásce. Především však jako krok k naší proměně, k níž vede oprostění se od předsudků.

Hana Tonzarová

Hovory s vůní

Žijeme všichni na jedné zemi z cyklu Hovory s vůní? Možná podivný název pro akci, která se koná v souvislosti se 40. výročí Mezinárodního dne za odstranění rasové diskriminace, který vyhlásilo OSN. A k čemu si můžete přivonět? K cizokrajným dálkám zemí, z nichž pochází přizvaní hosté, kteří našli svůj stálý či dočasný domov v České republice. Besedu s netradičními Čechy doplní hudební ukázky z jejich domovského kraje a na závěr bude pro všechny

připravena voňavá ochutnávka klasického pokrmu. Autory receptů jsou sami hosté. Už nyní se můžete těšit na vietnamské rolky a další africké, rómské a ázerbajdžánské speciality. To vše si můžete přijít vychutnat v předvečer mezinárodního dne za odstranění rasové diskriminace 20. března od 19 h do malého sálu Městské knihovny na Mariánském náměstí. Exotickým večerem, který pořádá Církev československá husitská ve spolupráci s Lidovou univerzitou Městské knihovny vás bude provázet sociolog Mgr. Jiří Kocourek a duchovní naší církve sestra Mgr. Hana Tonzarová. Mediálním partnerem akce jsou Učitelství noviny. Pro potěšení všech smyslů budou v průběhu večera vyhlášeni vítězové dětské celorepublikové výtvarné soutěže Žijeme všichni na jedné zemi, jimž předají ceny pražský biskup Mgr. Karel Bican a náměstek primátora hl. m. Prahy Mgr. Rudolf Blažek, kteří nad soutěží převzali též záštitu.

Symbolické vstupné činí 30,- Kč

Ema Rajnošková

ZPRÁVY

Projekt Veritas

Společnost Veritas zve zájemce k projektu: "Československo a NDR v letech 1948 - 1968". Projekt je určen těm:

* které by dějepis nenudil, kdyby nebyl tak...

* kteří nechtějí věřit jen tomu, co se jim říká ve škole...

* kdo by si chtěl zkusit práci reportéra, malíře, návrháře...

* kterým je od 14 do 20 let...

Více informací na:

<http://veritas.evangelnet.cz>

nebo na e-mailu:

richard.f.vlasak@centrum.cz

Projekt se rozbíhá 1. dubna, takže si nezapomeňte zjistit informace na výše uvedených adresách a přihlásit se do 31. března na adresu:

richard.f.vlasak@centrum.cz

Křesťanská akademie

Ekologická sekce České křesťanské akademie zve na úterý 14. března do přízemí kláštera Emauzy (Praha 2, Vyšehradská 49) na besedu s Mgr. Tomášem Tožičkou, věnovanou spravedlivému obchodu (Fair Trade). Začátek je v 17.30 h, předpokládaný konec do 19.15 h.

(jNe)

Nabídka Husitského centra

Husitské centrum Praha nabízí náboženským obcím zajištění keramických výrobků u příležitosti velikonočních svátků podle vlastního přání nebo naší nabídky. Ceny výrobků nepřevyšují výrobní náklady. Konkrétně lze domluvit s vedoucí střediska na telefonech: 602 248 861, 222 562 423. Udělejte radost sobě i svým sestřím a bratřím. Předem díky.

Ivo Kraus

Vernisáž v Karlíně

V úterý 21. března v 18 h v zasedací síni NO, Vítkova 13, Praha 8 - Karlín se koná vernisáž obrazů Pavla Grúna. Uvádějí: PhDr. Olga Nytrová, ThDr. Jiří Vaníček, přednosta odboru kultury a ředitel ÚÚR. Recitují členové LDK Dialog na cestě R. Dvořáková, M. Hlasivcová, O. Nytrová, V. Polívková, K. Salmonová, O. Ševčík, M. Šprta a další. Hudební doprovod varhaník místní NO Miroslav Košář.

Pavel Grün se po období olejů a

akvarelů intenzivně věnuje kresbě. Je absolventem kurzů figurální kompozice u profesora Nedvěda na Akademii výtvarných umění. Podrobnější informace o malíři naleznete na www.www.strankach.LDK.Dialog na cestě:

www.husiti.cz/dialognaceste

V zasedací síni NO Praha 8 uvidíte především jeho meditativní obrazy inspirované biblickými motivy a tematikou přírody. Co nejsrdečněji zveme.

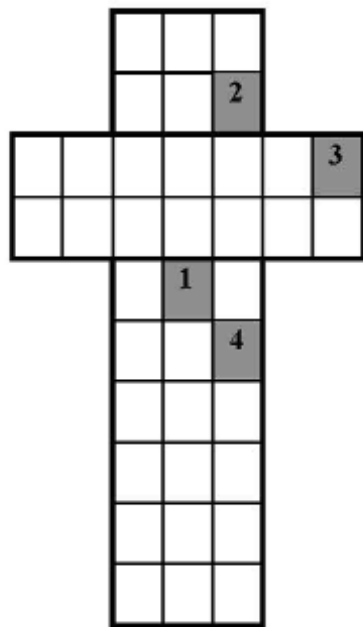
(mh)

PRO DĚTI A MLÁDEŽ

PRVNÍ PŘEDPOVĚĚ UTRPENÍ

Jistě se vám podaří dosadit (zleva doprava a shora dolů) slova do doplňovačky tak, aby se uprostřed křížila, čímž získáte čtyři písmenka do tajenky.

ZNÁ OTCE, NEPOKOUŠEJ, UTRPENÍ, OBRÁTILI SE, PŘETÍŽENÝM

(Řešení z minulého čísla: Sobota je učiněna pro člověka a ne člověk pro sobotu)

Jana Krajčířková

KALENDARIUM - BŘEZEN

13. 3. 981 - Zemřel kníže **Slavník** (* 950?). Jeho panství zabíralo většinu východních a jihovýchodních Čech - snad "Charvatské knížectví". Sídlem Slavníkovců byl hrad Libice nad Cidlinou. Od 30. let 10. století došlo k vytvoření pomyslné "přemyslovsko-charvatské" aliance (kníže Slavník se oženil s Přemyslovnou Střezislavou, snad sestrou Boleslava I.). Knížecímu páru se narodilo šest dětí (mj. i Vojtěch a Soběslav, který se pokusil o vlastní politiku a dostal se do konfliktu s Přemyslovci).

13. 3. 1516 - Zemřel v Budíně král **Vladislav II. Jagellonský** (* 1. 3. 1456), který vládl pětáctilet, po přesídlení do Budína se o český stát prakticky nestaral, a tak se moci ve státě chopila šlechtická oligarchie. Nástupcem se stal jeho desetiletý syn Ludvík (1516-1526). Vrchní poručnictví světil Vladislav v závěti v 11. března císaři Maximiliánovi a polskému králi Zikmundovi (svému bratrovi). Poručnickou vládu v českých zemích předal Karlu Münsterberskému, Zdeňkovi Lvovi z Rožmitálu, nejvyššímu českému purkrabímu, a Břetislavu Švihovskému z Riesenburka, nejvyššímu hofmistroví. Ludvík sídlil v Budíně (jako Ludvík II.), Čechy jako panovník navštívil jedenkrát (roku 1522, kdy v Budíně vypukl mor).

13. 3. 1741 - Narodil se ve Vídni **Josef II.** (+ 20. 2. 1790 tamtéž) - římsko-německý císař, osvícený panovník habsburské monarchie z dynastie habsbursko-lotrinské, nejstarší syn Marie Terezie a Františka Lotrinského, který vydal mj. Toleranční patent a zahájil odluku církve od státu.

13. 3. 1886 - Narodil se v Hořicích **Eduard Baudyš** (+ 26. 3. 1968 v Brně) - botanik a fytopatolog, jeden ze zakladatelů československé fytopatologie, který se též zabýval fyziologií rostlin, mykologií a bakteriologií.

13. 3. 1946 - Došlo k vyhlášení prvních národních podniků. Šlo zejména o doly, energetické závody, hutě, strojírenské a kovodělné závody, chemické a sklářské, dřevařské a textilní, kožedělné a gumárenské.

14. 3. 1991 - Atmosféra zjištěných nálad na Slovensku vyvrcholila při oslavě 52. výročí vzniku Slovenského štátu, kdy došlo k napadení prezidenta V. Havla demonstranty.

15. 3. 1461 - Rektor pražské univerzity nechal zatknout několik studentů a mistrů, kteří byli podezřelí z hlásání zaniklého táborství. Následovaly zákroky krále i proti vzniklé Jednotě bratrské (léta 1461-1462, 1467-1468). Část bratří z Moravy se vystěhovala do Rumunska a Ruska.

15. 3. 1621 - Mimořádný soudní tribunál v Praze zahájil za předsednictví Karla z Lichtenštejna svou činnost na Pražském hrade. Každý z obžalovaných musel odpovídat na 236 otázek. Vlastní soudní proces byl zahájen 29. března.

15. 3. 1811 - Vyhlášen byl státní bankrot (podle finančního dekretu z 20. února t. r.), kdy nominální hodnota bankocetlí (ale i kovových mincí) devalvovala na 1/5 své hodnoty. Bankocetle byly vyměněny za nové oběživo, tzv. šajny (Einlösungscheine). V Rakousku tak až do roku 1858 obíhala dvojitá měna - kromě stříbrné "konvenční měny" existovala ještě papírová měna (zvaná "videňské číslo" neboli šajny). Jejich vzájemný kurs byl 2 : 5. Stát se tak zbavil čtyř pětín svých dluhů tím, že je z 80 % přesunul na obyvatelstvo.

15. - 16. 3. 1931 - V Praze se sešel celonárodní sjezd nezaměstnaných. Na tisíc delegátů žádalo zrušení gentského systému podpory v nezaměstnanosti a plnou státní podporu pro všechny nezaměstnané.

15. 3. 1986 - Zemřel v Praze František Čůta (* 15. 11. 1898 v Lomnici nad Lužnicí) - významný chemik v oboru analytické chemie. V roce 1935 objevil univerzální acidobazický indikátor, který nebyl dosud překonán. V roce 1925 u nás jako první zavedl praktika pro studenty. V letech 1961-72 byl předsedou Čs. společnosti chemické.

16. 3. 1746 - V Olomouci založil baron Josef Petrasch učenou společnost Societas eruditorum incognitorum in terris Austriacis, jejímiž členy byla řada domácích i zahraničních učenců. Společnost vydávala první vědecký časopis ve střední Evropě *Monatliche Auszüge alt- und neuer gelehrten Sachen*, který byl psán v duchu eklektického, tzv. osvícenského katolicismu. Společnost zanikla v roce 1751 odchodem Petrasche z Olomouce.

16. 3. 1901 - Narodila se v Protivíně **Marta Krásová** (+ 20. 2. 1970 ve Vrážích u Písku) - slavná operní pěvkyně-mezzosopranistka.

16. 3. 1961 - Zemřel v Berouně **Václav Talich** (* 28. 5. 1883 v Kroměříži) - dirigent a hudební pedagog.

17. 3. 1896 - Narodil se v Kolíně **Josef Sudek** (+ 15. 9. 1976 v Praze) - náš nejvýznamnější i světově uznávaný fotograf.

17. 3. 1931 - Narodil se v Praze **Karel Velebný** (+ 7. 3. 1989 v Praze) - jazzový hudebník, pedagog a publicista.

18. 3. 1321 - Zemřel **Matúš Čák Trenčianský** (* asi 1252) - uherský šlechtic a vojevůdce, který se díky slovenské romantické "historiografii" stal téměř národním hrdinou.

18. a 20. 3. 1861 - Proběhly první volby do zemských sněmů; první zasedání českého, moravského a slezského sněmu byla zahájena 6. dubna t. r. V českém sněmu získali čeští liberálové asi třetinu mandátů a vytvořili tzv. národní blok, vedený F. Palackým, F. L. Riegrem a F. A. Braunerem. Rieger přednesl první (z dlouhé řady) české "ohrazení". V moravském zemském sněmu zasedalo 24 Čechů, kteří podali ústy svého vůdce A. Pražáka 9. dubna rovněž ohrazení. Ve slezském sněmu neměli Češi zastoupení.

18. 3. 1926 - Napětí v koalici vedlo k demisi vlády A. Švehly. Byla jmenována úřednická vláda (druhá) J. Černého.

(red)